

Szólások és közmondások ismerete az általános iskolák harmadik osztályában

Bocskai Tünde

Tanító szak, levelező tagozat

Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem- MATE

Anyanyelvi-és Gyermek kultúra Tanszék

Neveléstudományi Intézet

Kaposvári Campus

Belső témavezető: Dr. Kövérné Dr. Nagyházi Bernadette

Egyetemi docens

Dolgozatom a szólások és közmondások témában írtam, az általános iskolák harmadik osztályának vonatkozásában. Hipotézisem az volt, hogy az effajta nyelvtani ismeretek már kikoptak a mai társadalom és ezáltal a mai diákok nyelvezetéből, mindennapjaiból és szókincsükből. Diákok esetében utóbbiba véleményem szerint már be sem épült. Céлом az volt, hogy ennek a hipotézisnek utána járjak a kutatásom során, és lehetőleg bebizonyítsam, hogy helytálló az.

Kutatásom két részben végeztem el. Első körben gyakorlatom során tartottam egy tanórát ezen kifejezésekkel kapcsolatban. Céлом az volt a tanórával, hogy felmérjem, mennyire ismerik az általam közismertnek tartott kifejezéseket, és azokat mennyire helyesen tudják a jelentéseikkel párosítani. Bemutatót készítettem és wordwall-os, játékos feladatokat, melyet tartalmaztak ezeket. Az óra jó hangulatban telt, élvezték a diákok. Eredményként azt tapasztaltam, hogy az egyszerűbb szókapcsolatokat ismerték, mind hangzásilag, mind jelentés tartalmilag.

Kutatásom második részeként összehasonlítottam egy városi és egy falusi harmadik osztályt, többféle szempontból. Vizsgáltam őket a szociális helyzetükről, társadalmi, illetve az olvasási szokásaikat is górcső alá vettem. Kíváncsi voltam milyen családi környezetben élnek, milyen szerepet játszanak és mekkora hatással vannak a generációs közegek és különbségek az

életükre. Kérdőíveket készítettem, 30-30 darabot, melyet kitölttettem a diákokkal és ezen feladatok megoldásainak eredményeiből vontam le következtetéseket. Vizsgáltam a diákokat kérdésekkel a szociális helyzetüket és az olvasási szokásaikat illetően, és jelentéspárosító, kiegészítő és párosító feladatokkal is, mind szövegesen, mind képes formában, a szólások és közmondások ismereti körében.

Az eredmények szinte minden feltett kérdésben és feladatban alátámasztották a feltevéseimet, a várt eredményeket kaptam. A hipotézisem megállta a helyét, miszerint a gyerekek szókincséből kikopott-vagy be sem épültek- ezek a kifejezések, továbbá az is bebizonyosodott, hogy ha hallották is már őket, a jelentésükkel többnyire nincsenek tisztában.